

Museum Jorn

ANSØGNING OM STØTTE TIL UDVIKLING AF DET NYE MUSEUM JORN

2. udkast

November 2011

INDHOLD

Resumé	3
Baggrund og Ramme	4
Asger Jorn - Mennesket, kunstneren, verdensborgeren	6
Det eksisterende Museum Jorn - Fakta	7
Museum Jorn – det nye Koncept.....	8
Vision	8
Idegrundlag.....	8
Organisation	16
Proces	17
Økonomisk overslag for Udviklingsfasen	19

RESUMÉ

Region Midtjylland ansøges hermed om 6 mio. kr. over en treårig periode til afklarende proces og konceptudvikling i forbindelse med nyt *Museum Jorn i Centrum*.

Ansøger er *Ejendomsfonden til Nyt Museum Jorn i Centrum* af 9. maj 2011. Bag fonden står Silkeborg Kommune, ved borgmester og byråd samt en stor kreds af erhvervsfolk, virksomheder og organisationer i og omkring Silkeborg.

Parterne bag fonden budgetterer med en lokal medfinansiering i størrelsesordenen cirka 3 mio. kr. i samme periode (med forbehold for endelig godkendelse af medfinansiering fra de involverede). Beløbet fremkommer ved hhv. nyansættelse på museet (kommunikation og event, 100 året for Jorn i 2014 mv.) og ledelsesmæssige og administrative medarbejderressourcer fra hhv. Silkeborg Kommune og Museum Jorn.

Baggrunden for projektet er et gennem mange år erkendt, men uforløst potentiale i Jorn og dennes kunst og kunstsamling. Den forestående udviklingsproces skal sikre, at det nye Museum Jorn repræsenterer markant innovation i formidling og arkitektur, at museet bliver et levende mødested for kunst, kultur, erhverv, turisme og på tværs, og at indsatsen giver effekt i forhold til både lokal og regional innovation og vækst, synlighed og branding.

Visionen for et nyt *Museum Jorn i Centrum* er:

Vision

At udvikle et levende og enestående museum, som synliggør og formidler Jorn - kunsten, mennesket, universet - på en unik måde.

Visionen skal realiseres gennem tre overordnede aktiviteter:

1. En afsøgende og involverende proces over tre år (2012-14), resulterende i fastlæggelse af rammerne for en konkurrenceudskrivning og markering af 100 året for Jorn
2. Konkurrence og valg af rådgivere
3. Etablering af det nye Museum Jorn i Centrum

Region Midtjylland ansøges om støtte til de først skitserede aktiviteter, involveringsproces, udvikling af konkurrencerammer og markering af 100-året for Jorn.

Processen indledes med etablering af en udviklingsorganisation, med reference til fonden og i tæt samspil med Museum Jorn og Silkeborg Kommune.

Ejendomsfonden Museum Jorn i Centrum.
v/ bestyrelsesformand Steen Konradsen

BAGGRUND OG RAMME

Det nuværende Museum Jorn på Gudenåvej i den sydlige del af Silkeborg har mange kvaliteter. Kulturarvsstyrelsens kvalitetsvurdering gav museet en flot udtalelse i 2010, men beliggenhed, pladsforhold og formidlingsmuligheder bevirker, at potentialet i museet, dets kunst og kunstner(e) langt fra udnyttes.

Museum Jorn blev etableret i 1982 på en grund lidt udenfor bymidten ved Gudenåens sydvestlige bred. Samlingen rummede dengang ca. 5.500 værker. I dag er der mere end 18.000 værker.

Museum Jorn har gennem de seneste ca. 3 år arbejdet målrettet på at skabe rammer for en ny og langt mere innovativ formidling af Jorn og anvendelse af potentialerne i hans kunst og arbejdsformer og herunder udvikle et nyt kunstmuseum, placeret centralt i Silkeborg bymidte. Dette ser nu ud til at blive en realitet - med Silkeborg Kommunes visionære bymidteplanlægning.

Museet tænkes placeret mellem Silkeborg Langsø og en ny bydel med ca. 300 boliger ved Gudenåen og Papirfabikken (se plantegning på næste side).

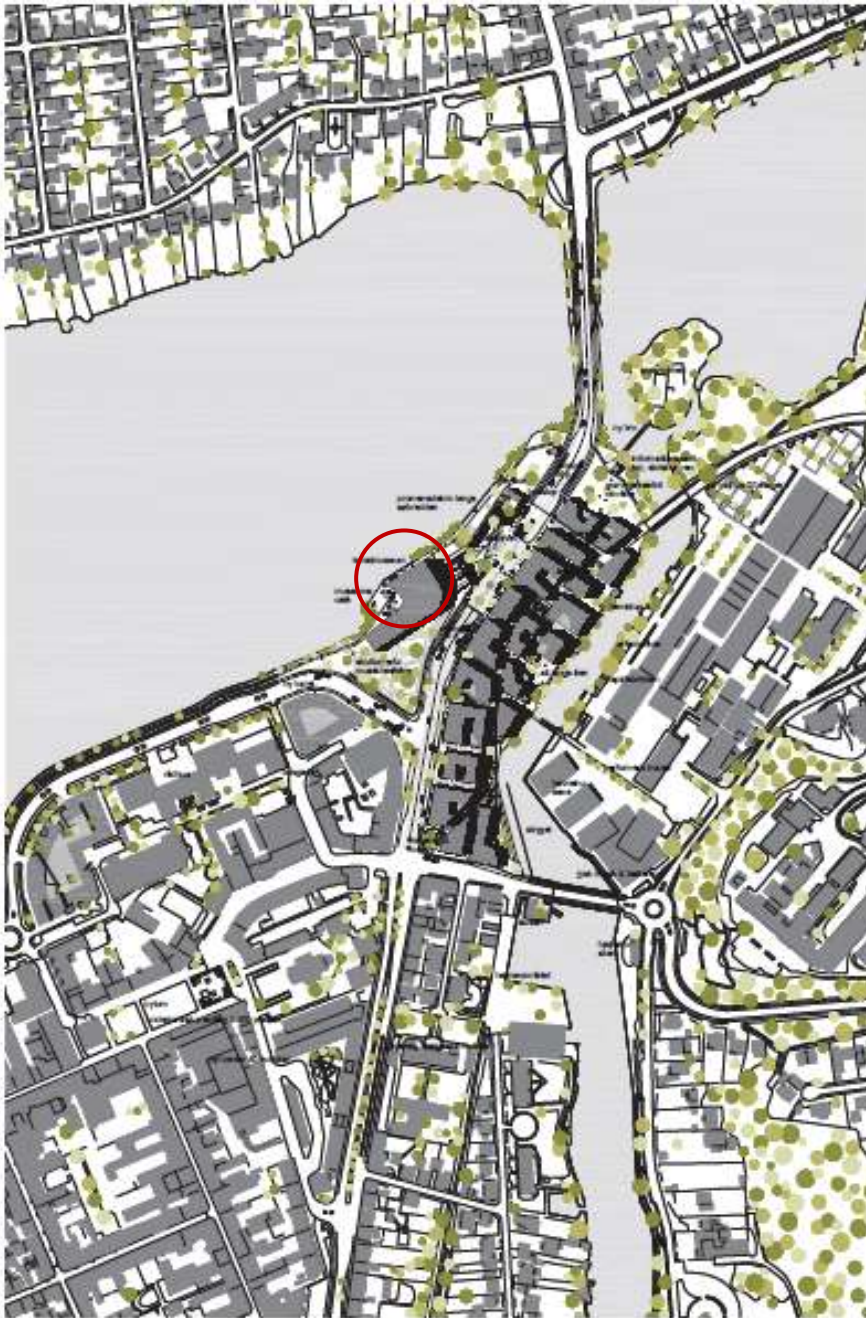
Byrådet i Silkeborg har besluttet at "pulsen" skal op i hele bymidten. Med det menes, at der skal skabes plads til flere boliger, flere butikker, flere rekreative og kulturelle tilbud, flere kontorer og placering af flere uddannelsesinstitutioner i bymidten. Man har ligeledes en målsætning om, at borgerne skal involveres og tage ansvar for det gode liv i bymidten.

For fysisk at skabe plads til realiseringen af ønskerne skal alle store p-anlæg i bymidten og en stor dagligvarehandel på 5000m² placeres under jorden. Der gives endvidere mulighed for at bygge op til 5 etager i hele bymidten, og på 3 udvalgte steder højhuse på op til 25 etager. En del af bymidteplanen omfatter også en Bymidtecampus med ca. 3000 unge i uddannelse. I forhold til den samlede plan er det væsentligt, at de kulturelle tilbud bliver en integreret del af dagligdagen i bymidten.

I 2010 er projektet rykket et skridt nærmere en mulig realisering, da Silkeborg Kommune igangsatte en indbudt ide- og arkitektkonkurrence om en helhedsplan for Søtorvet. Konkurrencen blev vundet af det københavnske arkitektfirma Entasis. Vinderforslaget, med forslag om placering af nyt kunstmuseum ved søbredden i sammenhæng med et offentligt byrum kaldet "byhave", indgik - sammen med øvrige ideforslag indsendt af borgerne - i en efterfølgende workshop i marts 2011.

Mere om konkurrencen, (konkurrenceprogram, vinderforslaget, dommerbetænkning o.a.) kan ses på <http://soetorvet.silkeborgkommune.dk/forside>

På følgende side vises plantegning over området. Placeringen af det nye Museum Jorn i Centrum er markeret med en rød cirkel.

I maj 2011 blev Ejendomsfonden til Nyt Museum Jorn i Centrum stiftet. Det er fondens formål at opføre et museum med en central placering i Silkeborg. Efter opførelsen skal museet stilles til rådighed for eller overdrages til Museum Jorn.

Silkeborg Kommune v/ byrådet er medstifter af fonden. Herudover er en kreds af erhvervsfolk, borgere, organisationer m.fl. medstiftere, med i bestyrelsen og på anden måde aktiv omkring etablering af det nye museum. Der er netop (september 2011) afholdt et åbent borgermøde, hvor planerne blev præsenteret og debatteret. Her udtrykte fremmødte borgere i langt overvejende grad positive holdninger til det nye museum.

Asger Jorn – Mennesket, kunstneren, verdensborgeren

De fleste ved, at Asger Jorn var billedkunstner og medstifter af Cobra-bevægelsen. Men kun få har indsigt i de mange forskellige facetter, kompetencer, kunstarter, Jorn rent faktisk indeholdt og mestrede. Han må i dag regnes for en af Nordeuropas væsentligste kunstnere i det sidste århundrede, og med særdeles stor relevans og udtrykskraft også i 2014 og antagelig mange år frem.

ASGER JORN

Information og fakta

- Jorn var en alsidig kunstner i konstant udvikling. Livet igennem afsøgte han forskellige materialer og medier, ligesom han fortsat udviklede sine ideer og kunstens æstetik og samfundsmæssige funktion.
- Jorn var initiativtager til og omdrejningspunkt for adskillige kunstnergrupperinger og løst organiserede netværk nationalt og internationalt - altid på jagt efter ligesindede, som kunne dele og udfordre hans egne tanker om kunsten.
- Jorn var på en gang intellektuel og folkelig. Han udgav i stribevis af vanskeligt tilgængelige manuskripter om alt fra kunst, arkitektur, æstetik, fysik, historie og arkæologi, deltog aktiv i kunstdebatten og indgav sin bog Naturens orden som doktordisputats.
- Samtidig hyldede Jorn det folkelige, banaliteterne og hverdagens kunstneriske og menneskelige udfoldelser.
- Jorn var et yderst velbegavet og kreativt menneske, som udviklede et nyt kunstsyn - den spontanabstrakte kunst - hvis udtryk og idémæssige grundlag blandt andet gennem Cobra har sat sit tydelige præg på den kunstneriske udvikling ikke alene i Europa men også i USA.
- Jorn placerede sin samling af egne værker samt stribevis af danske og udenlandske kunstnere hovedværker i Midtjylland - Silkeborg. Ikke i London, Paris, New York eller København. Dermed overlod han ikke alene byen og regionen en meget stor kunstschat, men også et enormt arkivmateriale, som fortsat giver grundlag for ny forskning.

Det eksisterende Museum Jorn - Fakta

Overordnet statistik og fakta om museet, som det fungerer i dag, ser ud som følger:

MUSEUM JORN Information og fakta

- 2010: Tilskud (stat/kom): 4,9 millioner.
Indtægter: 1,2 mio. kr. Besøgende: 38.200
- 2009: Tilskud (stat/kom): 4,7 millioner.
Indtægter: 1,06 mio. kr. Besøgende: 45.861
- 2008: Tilskud (stat/kom): 4,2 millioner.
Indtægter: 750.000 kr. Besøgende: 37.912
- Fra åbningen af den nuværende museumsbygning i 1982 er Museum Jorns samling vokset fra de ca. 5.500 værker, som Asger Jorn donerede til Silkeborg, til de nuværende ca. 18.000 værker. Udvidelsen er sket gennem indkøb og donationer fra kunstnere og samlere. Museets samling rummer værker af 452 forskellige udenlandske og danske kunstnere.
- Ny leder ansat i 2008: Jacob Thage. Denne har skærpet museets profil, etableret en erhvervsklub, udvirket et vigtigt navneskifte, en ny hjemmeside, forestået en reorganiseret ophængning af den faste samling og bragt Jorns værker og museet i spil i en lang række sammenhænge internationalt:
- Større internationale udstillinger 2008-2011:
Moderna Museet, Stockholm (2008-2009), Musée des Beaux-Arts, Bruxelles (2008), Musée des Beaux-Arts de Lyon (2008, 2010), Centre Pompidou, Paris (2009), Strasbourg (2009), Kunstmuseum Bayreuth (2010), Städtische Galerie, Bietigheim-Bissingen (2010), Lieu d'Art et Action Contemporain (LAAC), Dunkerque (2010-2011).
- Større internationale udstillinger 2012-2014:
Litauens Nationalgalleri, Vilnius (2012), Fondation de l'Hermitage, Lausanne (2012), Brasilia & Sao Paulo (2012-2013), Bergens Kunstmuseum (2013), Musée Picasso, Antibes (2013), Graphische Sammlung München (2013), Det Finske Nationalgalleri, Helsinki (2014), evt. New York (2014).
- Museum Jorns bestyrelse tæller 5 medlemmer, som udvides til 6 i 2012. Ejendomsfonden Museum Jorn i Centrum tæller 7 medlemmer, heraf 2 gengangere fra museets bestyrelse.

MUSEUM JORN - DET NYE KONCEPT

Vision

Uden for landets grænser er Jorn mere kendt end i Silkeborg. Den kendsgerning vil Silkeborg benytte sig af for at styrke sit nationale og internationale brand. Jorn har været gemt lidt af vejen både fysisk i et naturskønt hjørne uden for alfarvej og navnemæssigt bag det brede navn "Silkeborg Kunstmuseum". Det er der gjort op med - Navneskiftet til "Museum Jorn" var første skridt.

Næste skridt er at gøre Jorn og hans værk til et levende, synligt centrum i Silkeborg midtby og en innovativ og kreativ udviklingskraft i forhold til erhvervsliv og turisme i Region Midtjylland. Den udbyggede vision for det nye museumskoncept lyder således:

Vision

At udvikle et levende og enestående museum, som synliggør og formidler Jorn
- kunsten, mennesket, universet - på en unik måde.

At skabe et nyt museum, en helt ny kunstformidling og en ny enestående arkitektur - i *Silkeborg* som en aktiv del af bylivet, erhvervslivet, handelen, kultur- og uddannelses tilbuddene, i *Region Midtjylland* - som en væsentlig brik i regionens kunst- og kulturliv, turisme og kreative kompetenceudvikling, i *Danmark og internationalt* - med udgangspunkt i en af Nordeuropas væsentligste kunstnere i sidste århundrede.

Idegrundlag

Det ny koncept for Museum Jorn skal bygge på det stærke fundament, der er skabt over årene fra Jorns aktive virke til i dag, og her tage alle de positive elementer med i en videreudvikling. Konceptet skal nytænke kunstformidlingen generelt og formidlingen af Jorn specifikt samt udvikle nye aktiviteter og måder at anvende Jorns visionære og kreative tænkning og arbejdsform på.

Den forestående proces skal tage udgangspunkt i og bygge på det, man med et samlende begreb kan kalde Jorns DNA. Arbejdet skal fokuseres omkring seks centrale udviklings- og eksponeringspotentialer:

1. Jorns ånd og hånd som det bærende fundament
2. Erhvervslivet, turismen, synliggørelse og branding
3. Kultur, oplevelse og uddannelse
4. Markedet og samarbejdspartnerne, lokalt, regionalt, nationalt og internationalt
5. Byplanlægning og arkitektur
6. Innovativ kunstformidling og endelig beskrivelse af grundlag for konkurrenceudskrivning

De seks potentialer uddybes i det følgende - idet de relateres til hhv. slutproduktet, det nye museum, og processen frem til selve konkurrenceudskrivningen. Ligeledes identificeres de forskellige interessenter, der skal indgå i de forskellige potentialeområder.

Hvert potentiale afsluttes med spørgsmål og indspil til selve processen. I det efterfølgende kapitel beskrives den samlede proces og involveringen af de forskellige interessenter.

1. Jorns ånd og hånd som det bærende fundament

I de indledende dialoger om det nye museum er der talt meget om Jorns DNA. Jorn var en unik kunstner og et unikt menneske, der dels skabte kunst, dels skabte rammer for kreativitet, samarbejde, innovation - endnu før man kendte ordet. Ønsket er, at såvel endeligt produkt som processen frem til dette, baserer sig på Jorns DNA.

Kreativiteten står helt centralt hos Jorn. En mere levende inddragelse af den enkelte besøgende i Jorns kreative univers og den enkeltes integrering med Jorns kunst skal opprioriteres i forbindelse med udviklingen af et nyt museum. Ligesom en mere udadvendt kommunikation og interaktion i forhold til de forskellige strategiske parter er central.

Indspil til processen

Innovative og kreative arbejdsformer "på Jornske facon" skal være styrende for processen. Første fase skal derfor omfatte udviklingen af et sæt kreative spilleregler eller **dogmeregler** for den videre proces. Disse skal være enkle, drilske, inspirerende, provokerende - og i det hele tage spejle Jorns DNA.

Det er tanken at reglerne skal gå igen gennem hele processen, og medvirke til at sikre innovation, kreativitet og oplevelsesmæssig høj værdi i proces såvel som produkt.

- **Spræng rammerne**
"Hvis man ikke går til yderligheder er der ingen grund til at gå"
(citater: Jorn)
- **Permanent udfordring og bevægelse**
"Jeg har altid prøvet at realisere det umulige"
(citater: Jorn)
- **Livskraft og livsglæde - Eller Livskraft og læring (?)**
"Det er kunstværkets hemmelighed at kunne åbne menneskehjertet"
(citater: Jorn)

2. Erhvervslivet, turismen, synliggørelse og branding

Silkeborg Kommune vil noget med sin planlægning og udvikling og i samarbejdet med det lokale erhvervsliv. Der er netop afsat ressourcer til at realisere en erhvervsudviklingspolitik, der arbejder for at skabe 3000 nye arbejdspladser i Silkeborg kommune.

Silkeborg Kommune har hvert år 700 - 750.000 overnattende gæster og et betydeligt antal endagsturister. Turismen bidrager med ca. 35 mio. kr. årligt til kommunekassen.¹ Hertil kommer et stort antal besøgende til hele regionen, hvor de årlige overnatningstal ligger på 9 - 9.5 mio.² I Region Midtjyllands nye turismevekststrategi³ fremhæves arbejdet med værdikæder, og her er der fokus på de fire områder:

- Afslapning/forkælelse
- Viden/talent
- Forlystelse/kultur
- Storby/modernitet

Fra forskellige undersøgelser ved vi, at de besøgende især kommer til Silkeborg for naturen og de rekreative områder. Der er hermed en opgave i at koble til kunst, kultur og andre former for oplevelse. Cirka 40.000 af gæsterne tager turen ud til Indelukket og det nuværende Museum Jorn. Det er alt for få i forhold til samlingernes kvalitet og omfang. Det er en målsætning for det nye museum, at besøgstallet skal hæves og kendskabet til Jorn og museet øges markant. Et ambitiøst mål vil være en fordobling af besøgstallet og over 100.000 første år.

Indspil til processen

Hvordan kan et nyt og innovativt museum være en betydende spiller i byliv, erhvervsliv, handel og turismen, ikke som en fin ny arkitekttegnet kunstinstitution - men som en aktiv og interessant spiller i bybilledet og som væsentlig del af et unikt brand for hele regionen.

Jorns potentiale i forhold til erhvervslivet skal undersøges. Hvad kan en moderne virksomhed og leder lære af Jorn? Hvad betyder det, når man taler om Jorns kreative kompetencer? Hvordan kan man lave æstetiske lærerprocesser o.a. i den sammenhæng?

Inddragelse af ledere og nøglepersoner fra erhvervsliv, turistvirksomheder mv. er centralt allerede i de første faser. Her skal indhentes ønsker, forslag, erfaring og viden: hvad kan I som erhvervs-/turistvirksomheder ønske, foreslå, anbefale? - hvad kan I bidrage med. Hvordan får vi et nyt museum til at understøtte byens puls og skabe en indholdsmæssig stærk branding af kommunen/regionen.

Dogmereglerne bruges her. De skal afprøves i forhold til strategiske spørgsmål: Hvordan får vi gearret områdets turisme i en samlet kunst-kultur-turisme tænkning? Hvordan får vi optimal branding effekt for erhvervslivet? Hvordan skabes synergi til gavn for både erhvervsliv og museum? Og de skal afprøves i forhold til det fysiske udtryk: skal shoppe- eller slentreturen gå igennem museet? Hvordan skal museet være synligt i bylivet? - skal man kunne leje kanoerne i det nye museum og måske sejle den første etape gennem museet for så at komme ud i det åbne i Gudenåens smukke natur? - hvordan kan Jorn bruges til at brande byen, området, regionen - uden at overgå til pop og forfladigelse?

¹ Turismefremme i Silkeborg, marts 2011.

² Fonden Midtjysk Turisme, Danmarks Statistik, opdateret august 2011.

³ Ny VÆKST i turismen, Vækstforum, Region Midtjylland, marts 2011.

3. Kultur, oplevelse og uddannelse

I Silkeborg Kommunes aktuelle planer arbejdes der med en bynær uddannelsescampus. Man ved fra flere undersøgelser, at unge uddannelsessøgende vil have by og byliv. Det nye Museum Jorn skal have som ambition at indgå et tættere samarbejde med byens skoler og uddannelsesinstitutioner og være fremtidens bud på lærerige kultur- og kunstoplevelser for børn og unge.

Et nyt museum på Søtorvet skal ses som en markant brik i den fortsatte udbygning af kultur og oplevelser i bymidten og som videreudvikling af Papirfabrikskonceptet. Videre skal der arbejdes med perspektiverne i et tværregionalt Cobrabånd, involverende regionens førende kunstmuseer og øvrige relevante kulturinstitutioner, når det gælder Cobra (Herning, Holstebro, Århus og Silkeborg). Ligesom regionale vidensnetværk som fx Det Midtjyske Museumssamarbejde MME (Meaning Making Experiences), der arbejder med digitale formidlingsløsninger, og Kulturregion Østjysk vækstbånd, skal indgå.

Jorn var en alsidig og mangfoldig kunstner og tænker. Hans opfindelse af f.eks. det triolektiske fodboldspil viser noget om hans enorme spændvidde. Triolektisk fodbold spilles af tre hold på en sekskantet bane med tre mål og fortæller om, hvordan Jorn forbinder det kunstneriske med det folkelige (rumligt, socialt, folkeligt).

Konkret har klubben Athletic Bilbao arbejdet med det triolektiske fodboldspil og udviklet det til turneringsbrug. Klubben afholder til efteråret en triolektisk fodboldturnering. I forbindelse med fejringen af Jorns 100 år i 2014 arbejder Museum Jorn også med en triolektisk fodboldturnering.

Indspil til processen

Hvordan kan det nye museum blive ramme for udvikling af kreative kompetencer og nye skæve oplevelser og partnerskabe. Hvordan kan museet være et helt igennem nytænkt kunsthus, der fungerer som inspirator og lader sig inspirere af kunstneriske og samfundsmæssige strømninger fra nær og fjern? Skal det nye hus måske være et sted, hvor man ikke blot kan se og nyde kunst, men også diskutere den, etablere møder mellem kreative, innovative personer/grupper og bruge huset som en platform for nye kunstneriske processer.

Hvordan kan museet direkte og indirekte medvirke til at tilføre by, område, region oplevelsesmæssig værdi. Og hvordan kan dette blive anvendt i en aktiv synliggørelsesstrategi overfor borgere og besøgende - fra nær og fjern?

Uddannelsessøgende og andre unge mennesker, kreative iværksættere, skæve, kloge hoveder, kunstnere, kreativt tænkende mv. skal på banen og i forskellige processer og innovationsworkshops medvirke til at tænke ud af gængse rammer. Dogmereglerne bruges ligeledes i forhold til disse målgrupper, måske på nye måder, måske med revision eller supplerende af dem.

International erfaring og inspiration er overordentlig vigtig at indhente. Interessentanalyserne og løbende opsøgende arbejde skal medvirke til at indkredse både relevante forskere, formidlere, museums- og udstillingseksperter og rådgivere fra nær og fjern.

4. Markedet og samarbejdspartnerne - fra lokalt til internationalt

Jorn er kendt for sine evner til at samarbejde og sin konstante, udfordrende dialog med omverdenen. Han var initiativtager og medstifter af en lang række kreative kunstner-netværk, hvor Cobra er mest kendt. Han havde kontakter og samarbejdsprojekter i mange lande. Disse evner og netværk skal i højere grad i spil både i processen og i slutproduktet.

Med henblik på at styrke det internationale samarbejde skal det interregionale samarbejde styrkes og anvendes mere strategisk. Her tænkes på det nævnte tværregionale Cobra-bånd, mere intensiveret og målrettet samarbejde med universiteter og videninstitutioner og øvrige kultur-erhvervs-samarbejder.

Museum Jorn har et stærkt fundament i form af den store samling. Den består selvsagt af Jorn som hovedkunstneren, men også dennes meget kvalitetsbevidste kunstindkøb af samtidige kunstnere og disses hovedværker er essentiel. I samlingen er der hovedværker, som er attraktive for mange andre større museer verden over. Med en bevidst udlånspolitik og et målrettet internationalt samarbejde om relevante projekter kan Museum Jorn i stigende omfang skabe en betydende base for permanent fornyelse. Museum Jorn har gennem årene og i stigende grad vist mulighederne i internationalt samarbejde, udveksling af værker og dermed helt unikke udstillinger og aktiviteter. Aktiviteter på dette niveau er forudsætnin-gen for at tiltrække de mest attraktive sponsorer og publikum fra en international geografi.

Indspil til processen

Helt i tråd med Jorn, skal udviklingsprocessen søge inspiration uden for Danmark. Ikke mindst i Tyskland, England, Østrig eller Schweiz er der interessante og innovative museer og tværfaglige, eksperimenterende IT-, design-, formidlings-, mv.-firmaer, som kunne være relevante at opsøge inspiration fra.

På baggrund af en systematisk deskresearch skal der gennemføres studieture til udvalgte steder, kunst-/kulturinstitutioner og virksomheder. Fokus er her på nye formidlingsformer, -koncepter, -platforme, anderledes kombinationer af fagfolk og fagligheder, der i nye krydsfelter skaber innovation.

I netværk - lokalt, regionalt, nationalt og internationale - opdyrkes ligeledes relevante kontakter og mulige delprojekter til inddragelse i markeringen af Jorns 100 år i 2014. Det eksisterende Museum Jorn arbejder allerede på planlægningen af 100-året, og den omfattende involverings- og udviklingsproces skal anvendes til at supplere og løfte begivenhederne. Som arbejdstitel i denne ansøgning er brugt Event 2014.

I forhold til menige borgere, ildsjæle, foreninger og organisationer (som fx AOF osv.) kan hele processen og visionen om et nyt Museum Jorn forhåbentlig gøres til genstand for studiekredse og aftenskoleforløb/kurser. Det kan være i forhold til Jorns kunst og kunstnerkolleger, Jorns steder og projekter - hhv. i Silkeborg, København, Paris, Amsterdam, München, Milano, Albisola, på Anholt, Gotland, Havanna osv.

5. Byplanlægning og arkitektur

Museet og dets placering i forhold til midtbyens og områdets øvrige indhold skal udnyttes optimalt. Arealet ved Søtorvet og den gamle Papirfabrik giver naboer fra de kreative erhverv og uddannelser som Performance House, Kulturspinderiet, Musik- og teaterhuset, hotel og Det arbejdende papirmuseum, Hjejlen, Søerne og Søturismen samt hele uddannelsescampus-netværket.

Det nuværende Museum Jorn er bygget ud fra principper om, at bygningen skulle gå i samspil med det omkringliggende parkområde, uden at naturen kom til at dominere oplevelsen af kunsten. Det nye museum har den udfordring, at det skal gå i samspil med - og rent faktisk sammenbinde - kunst, by og natur. Som en yderst central aktør i bymidten skal museet være sin placering bevidst og udnytte den i forhold til at inddrage og udfordre alle bymidtens brugere - ikke kun de særligt interesserede.

Arkitekturen i det nye museum er således afgørende vigtig og udfordrende. Flere nyere museumsbyggerier har oplevet, at arkitekturen "render med" dagsordenen og ikke integreres i museumsformidlingen. Jorn samarbejdede i 60'erne med Jørn Utzon om at forene sin kunstneriske idé i et museum. Jorn tog selv initiativ til at få Jørn Utzon til at tegne forslag til et museum. De arkitektoniske forslag var innovative og banebrydende i integration mellem kunst og arkitektur, og denne kraft skal være driver for de aktuelle tanker om et unikt museum. Udfordringen er at videretænke Jorns og Utzons visionære tanker i et nutidigt og fremtidsorienteret perspektiv. Det stiller store krav - og udgør på den måde et spændende kreativt bispænd.

Asger Jorn og Jørn Utzon er to af Danmarks største kunstnere, der begge nåede international berømmelse.

Deres fælles projekt trådte nye stier inden for museumsarkitektur.

Museum Jorn skal fremstå som et unikt og visionært kunsthuse anno 2014. Det skal være *noget andet og mere* end det, man oplever de andre steder. Der er i de senere år bygget en del nye kunstmuseer i Danmark og Europa. Flere af disse viser sig at få mest blivende værdi og/eller synlighed pga. arkitekturen. I det nye Museum Jorn skal samlingerne, kunsten, kunstneren og helt nye formidlingsformer være det bærende - og samtidig være fornyelseskraften til arkitekturen. Arbejdet på grundlag af Jorns DNA skal sikre dette.

Indspil til processen

Samarbejde med den store række naboer inden for de kreative erhverv, herunder også hele uddannelsesspektret er oplagt og skal aktiveres i de indledende faser. De forskellige aktører skal aktivt inddrages og udfordre processen. Hvad har disse naboer af ønsker, forslag, anbefalinger til samarbejde og synergi? Hvordan kan dette komme til udtryk i den fysiske planlægning og evt. i det arkitektoniske udtryk? Hvordan kan det nye Museum Jorn medvirke til - fysisk og på andre måder - at sammenbinde Papirfabriksområdet og Torvet, bymidten, byparken og søerne.

Kan man fx forestille sig, at Torvedagen også involverer museet (og omvendt), at Hjejlen og de andre både har anløbsbro direkte ind til museet, at springvandet på Langsø spiller op til museet, og at vandtemaet fra sø, å og springvand bliver et centralt element?

100 års-markeringen kan ligeledes markeres også i form af fysiske udtryk. Det er måske arbejdende kunstnere på grunden hele foråret 2014; eller det er arkitektskolen i Aarhus, der gennemfører et Event14-projekt i hele bymidten, eller regionens billedkunstskoler, der

på tværs bidrager til eventen, eller relevante ungdomsuddannelser, der arbejder med skitser, skulpturer osv.

Herudover skal forskellige (danske og udenlandske) eksperter og fagfolk i stigende grad indover processen - planlæggere, rådgivere, designere mv. Denne proces startes op relativt tidligt i det treårige forløb, men hvor mange forskellige interessenter deltager aktivt i de indledende involveringsfaser, bliver det i stigende grad forskellige eksperter, der skal på banen i sidste halvdel af forløbet.

6. Innovativ kunstformidling og grundlag for konkurrenceudskrivning

Samtlige ovenstående emner/potentialer relaterer sig, spiller op til, formidlingsdelen. Formidlingen vil således blive diskuteret løbende i processen.

I fornyelsen kunstformidlingen ligger imidlertid også den største selvstændige udfordring. Talrige forsøg og projekter arbejder med digital formidling, innovation i kunstformidling, nye medier og kommunikationsplatforme. Ambitionen i forhold til et nyt Museum Jorn er:

- at sprænge rammerne for hidtil set museumsformidling,
- at formidle med permanent udfordring og fornyelse, så både kunsten, kunstneren og formidlingen til stadighed er aktuel og nyskabende,
- at anvende nye formidlingsformer og medier på ikke hidtil sete måder
- at formidle kunsten med livskraft og livsglæde, så Jorn formidles i dobbelt forstand, og så museet fremstår som en generator for energi og kreativitet

Det er vigtigt at formidlingen sker i et på en gang højt innovativt niveau og samtidig folkeligt og bredt niveau - helt på linje med Jorn. Aktivt anvendt og formidlet forskning - bragt i samspil med aktuelle og relevante kunst- og samfundsdebatter er centrale her, ligesom Jorn skal "genintroduceres" til silkeborgenserne - så de er deltagende, får ejerskab og føler stolthed til deres bysbarn, så de kan se sig selv som flittige besøgende og brugere af det kommende Museum Jorn, og så de i deres forskellige (helt andre) faglige og professionelle sammenhænge bruger Jorn aktivt.

Indspil til processen

Jorn ønskede ikke et museum for sig selv, men for de ideer, tanker, initiativer inden for kunsten, han var en del af og på mange måder drivende kraft i. Det er på den baggrund hele formidlingstanken skal diskuteres. Hvordan skal samspillet mellem museum og publikum være? Hvordan kan digitalisering anvendes på nye og kreative måder?

Også idégenerering i forhold til formidling indgår i nogle af de indledende dialoger og altså relativt tidligt i det treårige forløb. Men emnet og udfordringen kræver relativt hurtigt mere fagligt funderede fagfolk, såsom formidlingseksperter, designere, IT-fagfolk, kreative ingeniører og arkitekter mv. Spændende fagfolk er identificeret i forbindelse med det internationale kontaktarbejde, og disse inviteres og involveres på forskellig vis - dog med fokus på, at man ikke gør nogen inhabile i den kommende konkurrence.

Processen frem til en kravspecifikation og konkurrenceudskrivning skal herudover involvere forskellige relevante forsknings-, videns- og udviklingscentre og eksperter vedrørende kunst-/museumsformidling, kreativ kompetenceudvikling, oplevelsesøkonomi mv.

ORGANISATION

Ejendomsfonden til Nyt Museum Jorn i Centrum er som nævnt stiftet med det formål at opføre et museum med central placering i Silkeborg. Museet skal indgå som en integreret del af byplanerne for området. Efter opførelsen skal museet stilles til rådighed for eller overdrages til Museum Jorn.

Fonden omfatter en stor kreds af erhvervsfolk, virksomheder og organisationer i og omkring Silkeborg samt byrådet i Silkeborg Kommune. Den har en bestyrelse bestående af 7 medlemmer. Disse er ulønnede.

Fondens bestyrelsesformand, Steen Konradsen er medlem af Museum Jorns bestyrelse. Steen Konradsen har i mange år været drivkraft bag mange kulturinitiativer i byen og har som erhvervsmand bl.a. modtaget Silkeborg Kommunes Kulturpris. Den siddende borgmester for Silkeborg Kommune er født medlem. Herudover er de øvrige medlemmer udpeget af Museum Jorn og kredsen af stiftere blandt personer, der har interesse for og kendskab til dansk og international kunst, og som vil og kan bidrage til at opfylde fondens formål.

Der etableres herunder en udviklingsorganisation, der har til formål at sikre den rette proces og konceptudvikling, frem til afvikling af konkurrence og etablering af museet. Udviklingsorganisationen refererer til bestyrelsen/bestyrelsesformanden og har herudover et meget tæt samspil med ledelsen på Museum Jorn.

Udviklingsorganisationen skal bestå af en snæver enhed - en overordnet projektleder, der i rette takt inddrager forskellige fagligheder og kompetencer efter behov. Disse er tilknyttet på ad hoc basis. Projektlederen samarbejder nært med ledelsen og staben i Museum Jorn samt centrale nøglepersoner i Silkeborg Kommune.

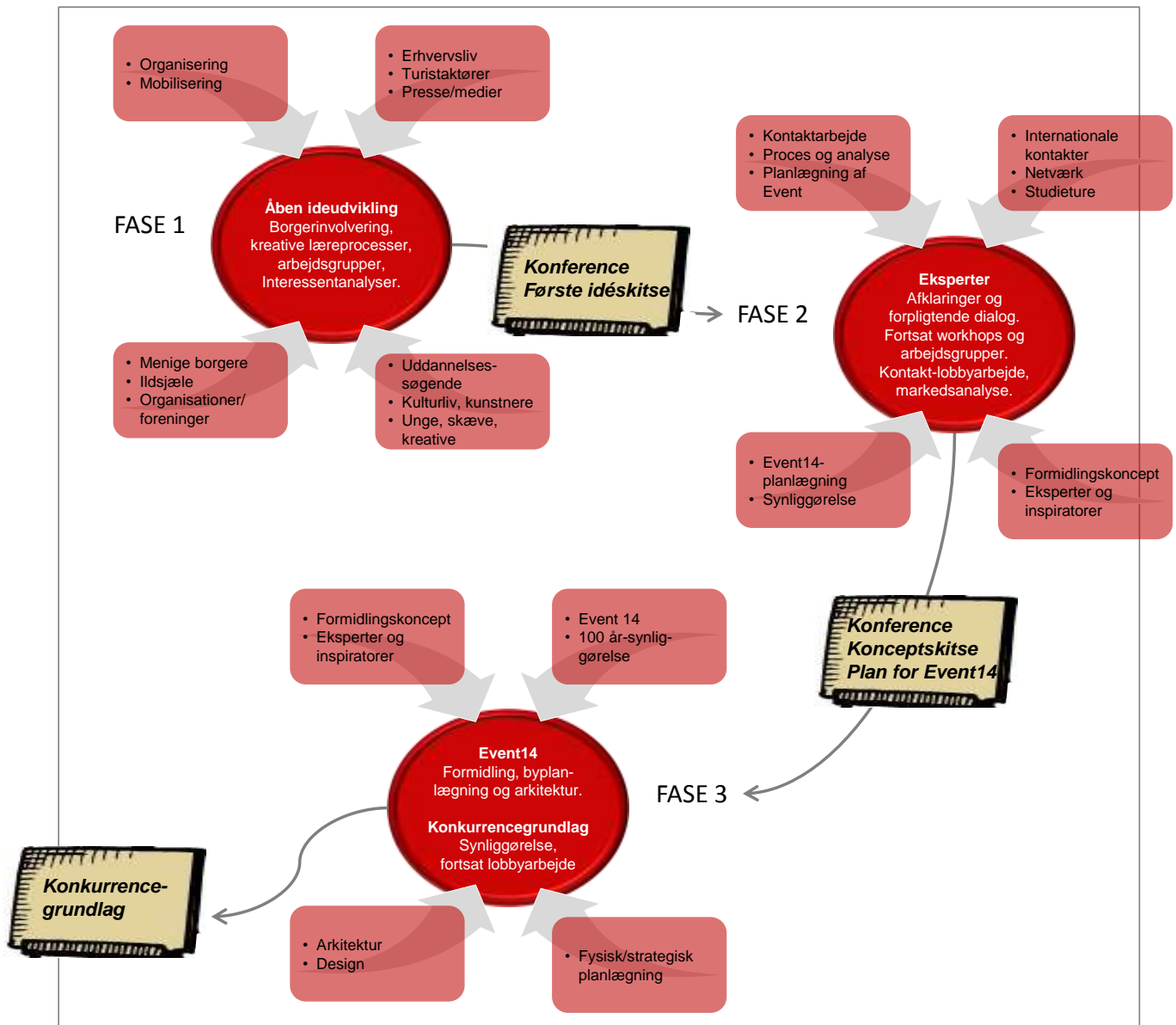
Projektlederen skal besidde kompetencer og have et bredt erfaringsgrundlag i forhold til museumsdrift og -udvikling, museumsbyggeri, planlægning og strategi (samt moderne kunst).

De øvrige fagfolk og kompetencer indhentes fra de deltagende organisationer/institutioner - fra museet, i byen, regionen mv. Hovedparten af disse aflønnes ikke direkte, og ressourcer fra involverede medarbejdere både på Museum Jorn og i Silkeborg Kommune er medregnet i budgettet som del af den lokale medfinansiering. Særlig ekstern bistand i processen købes ind, herunder ikke mindst international bistand, som må forventes at skulle indhentes i betydeligt omfang. Der er afsat et beløb til disse i budgettet.

Konkret tænkes følgende kompetencer ind:

- Jorn-ekspertise (mht. både forskning og formidling)
- Kommunikation, synlighed, PR
- Event planlægning og afvikling
- Byplanlægning, fysisk og strategisk planlægning
- Fundraising, kontakt- og lobbyarbejde
- Procesdesign og -bistand (gennemførelse af involveringsprocesser og kreative lærerprocesser)
- Nye formidlingsformer, herunder nye teknologier og anvendelse heraf
- International erfaring og ekspertise

Procesdesign - Tre år - Tre faser

ØKONOMISK OVERSLAG FOR UDVIKLINGSFASEN

		Ansøgt beløb - Region Midtjylland			Lokal finans. Museum og Kommune
		2012	2013	2014	(med forbehold for endelig godkendelse af medfinansiering fra de involverede)
1	Planlægning og overordnet procesbistand	Konsulent Diverse	200.000 100.000		100.000
2	Etablering af proj.org., ansættelse af projektleder	Konsulent Diverse	150.000 100.000		
3	Interessentanalyse. Kommunikation og synligheds-tiltag (nyansættelse)	Konsulent Diverse Kom.medarb.	100.000 100.000		300.000
4	Åben idéudvikling. Borgerinvolvering, kreative lærerprocesser, arb.grupper	Konsulenter Diverse Adm. pers.	150.000 100.000		100.000
5	Konference, videndeling I (lokal/regional)	Konsulenter Diverse Adm. pers.		50.000 50.000	100.000
6	Ekspertrådgivning, inspiration og fortsat involvering og arb.grupper	Rådgivere Konsulenter Diverse Adm. pers.		200.000 100.000 50.000	100.000
7	Kommunikation, synlighed, og planlægning af Event14	Kom.medarb. Adm. pers. Konsulenter		100.000	400.000 100.000
8	Konference, videndeling II (regional/national)	Rådgivere Konsulenter Diverse Adm. pers.		50.000 100.000 100.000	100.000
9	Studieture til fx Berlin, London, Schweiz, Østrig	Konsulent Diverse		100.000 300.000	100.000
10	Markedsanalyse, forretningsgrundlag samt anlægs- og driftsbudgetter	Rådgivere Konsulent Diverse		250.000 50.000 50.000	
11	Kontakt- og lobbyarbejde, fundraising	Rådgiver Konsulent Diverse		150.000 50.000 150.000	150.000 300.000
12	Event14, 100-års synliggørelsen.	Diverse Mus. / Kommune			100.000 1.000.000
13	Grundlag for konkurrenceudskrivning	Rådgiver Konsulent Diverse			200.000 50.000 100.000 100.000
Projektleder (fra medio 2012)			300.000	500.000	500.000
Diverse omkostninger			400.000	400.000	400.000
Total			1.700.000	2.800.000	1.500.000 3.000.000